

VolgWijzer! 2.0

stimuleert zelfstandigheid en eigenaarschap

Je wilt geen cijfers meer geven maar toch je leerlingen informatie geven over hun vorderingen. Dan kun je een leerlingvolgsysteem gebruiken. Daarvan zijn er meerdere op de markt. Harry van der Meer, docent met meer dan 40 jaar ervaring, blijft met zijn tijd meegaan en ontwikkelde VolgWijzer! 2.0

TEKST HARRY VAN DER MEER EN JOZEFIE VAN DER MEER-ROBERTZ

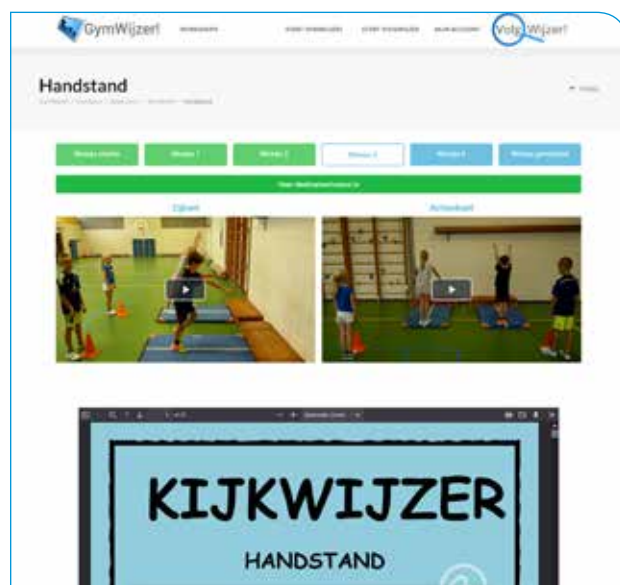
Kinderen die op een veilige en ontspannen manier kunnen bewegen, kennen een hogere leeropbrengst. Dit ervaren Harry van der Meer, initiatiefnemer en één van de ontwikkelaars van VolgWijzer! 2.0 een leerlingvolgsysteem (LVS) voor het basisonderwijs en al 44 jaar leerkracht lichamelijke opvoeding. Hij ontwikkelde het systeem vanuit de visie dat gym een leervak is en dat plezier kinderen motiveert om iets te willen leren. Eigenaarschap staat centraal in het systeem. Want leerlingen die inzicht hebben in hun deelnameniveau en hun persoonlijke vooruitgang kunnen volgen, voelen meer eigenaarschap en zullen daardoor zichzelf eerder doelen stellen en die proberen te bereiken.

Adaptief onderwijs

De visie die ten grondslag ligt aan VolgWijzer! 2.0 dat plezier kinderen motiveert om iets te willen leren, voert terug op adaptief onderwijs. Hiermee wordt bedoeld dat het lesaanbod in de gymzaal aansluit op het ontwikkelingsniveau van de groep en de individuele leerling. Volgens Doornbos (1991) gaat het bij adaptief onderwijs om het aanpassen van het onderwijs om ieder kind tot zijn recht te laten komen. Stevens (1997) voegt hieraan toe dat differentiatie noodzakelijk is; als iedere leerling op zijn of haar niveau kan oefenen en zich op zijn of haar plek voelt, is de kans op succesbeleving ("lukt 't") veel groter. Daarmee wordt de kans dat de individuele leerling en/of de gehele groep verder wil oefenen en dus gemotiveerder is, ook groter ("leeft 't"). De succesbeleving is een belangrijk onderdeel van het plezier dat de leerling ervaart tijdens de gymles. Uiteindelijk zal dit een positieve uitwerking hebben op de ontwikkeling van de leerlingen ("leert 't").

Van jong af aan vaardig in bewegen

Uit een peiling over bewegingsonderwijs in 2016/2017 (Inspectie van het onderwijs, 2018)

▲ Een voorbeeld van instructiefilmpjes en kijkwijzer bij de activiteit 'handstand'.

▲ Een leerling uit groep 8 kijkt naar een instructiefilmpje van GymWijzer! voordat ze verder oefent

blijkt dat de motorische vaardigheid van kinderen in een periode van tien jaar is afgenomen. De ambitie om een positieve trendbreuk in de beweegvaardigheid van kinderen te bewerkstelligen, is opgenomen in het Nationaal

▲ Harry van der Meer

Normeringsformulier voor de docent en begeleiders

De leerling vult zijn/haar deelnameniveau in. De activiteiten die groen zijn gekleurd heeft de leerling succesvol afgerond. De activiteit in het wit weergegeven is de huidige activiteit en de activiteit in het blauw is het volgende doel

Sportakkoord, waarvan deelakkoord 'Van jonges af aan vaardig in bewegen' (Ministerie VWS, 2018) onderdeel uitmaakt. In dit deelakkoord zijn een aantal maatregelen beschreven die de motorische vaardigheid van kinderen in Nederland verbeteren. Eén van deze maatregelen is het bieden van ondersteuning aan scholen en gemeenten, door middel van het inzetten van gevalideerde motorische meetinstrumenten. VolgWijzer! 2.0 is zo'n gevalideerd meetinstrument. Het biedt de mogelijkheid om leerlingen te monitoren en inzicht te krijgen in de voortgang van beweegvaardigheid en in de kwaliteit van bewegen.

Hoe werkt VolgWijzer! 2.0?

Het leerlingvolgstelsysteem VolgWijzer! 2.0 is een product van het digitale leermiddel GymWijzer! (eerder ontwikkeld met Pascal Mariany). GymWijzer! werkt met instructiefilmpjes en kijkwijzers. Van 53 verschillende activiteiten zijn filmpjes gemaakt; elke activiteit heeft zes niveaus. Elk niveau bevat meerdere filmpjes waarin de activiteit wordt uitgelegd. Iedere leerling kan daardoor snel en zelfstandig op eigen niveau aan de slag en kan zelf doelen bepalen. De behaalde deelnameniveaus worden door de leerlingen zelf, of met hulp van de leerkracht (groep 2 t/m 4), geregistreerd en in hun persoonlijke (s)portfolio opgeslagen. De leerlingen krijgen geen beoordeling of cijfer, maar in het (s)portfolio wordt aangegeven wat al lukt.

Het aantal periodes, het aantal activiteiten en welke activiteiten kan per school zelf bepaald worden.

Normeringen

De afbeelding hierboven is een voorbeeld van de normering van een bewegingsactiviteit. Op dit formulier zijn de scores af te lezen voor zowel de groepen 3/4, 5/6 als 7/8. Deze normeringen zijn bedoeld voor de leerkracht en het zorgteam van de school en dus niet voor de leerling zelf. Het idee achter VolgWijzer! 2.0

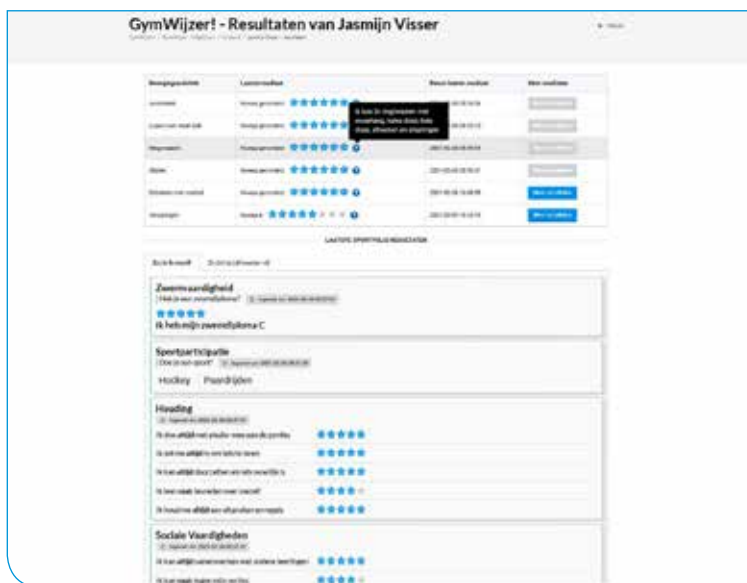
is dat leerlingen niet aangespoord worden om het streefniveau te behalen, wél om hun eigen doel te bepalen. Hiermee wordt het plezier en daarmee de voortgang gestimuleerd.

Er wordt feedback gegeven op basis van de voortgang van de leerling, er wordt geen cijfer of voldoende/goed gegeven op basis van behaalde deelnameniveaus. Elk leerjaar heeft de leerling vijf niveaus die hij of zij kan behalen. Het niveau is gebaseerd op de uitvoering van de activiteit, en wordt door middel van de filmpjes en kijkwijzers van GymWijzer! verduidelijkt.

Er wordt feedback gegeven op basis van de voortgang van de leerling, er wordt geen cijfer of voldoende/goed gegeven op basis van behaalde deelnameniveaus

Praktijkervaringen

Rémon van Miltenburg, leerkracht op basisschool Het DOK in Oegstgeest en al elf jaar actief in het basisonderwijs en Stefan Vos, recent afgestudeerd aan de ALO, hebben beiden ervaringen opgedaan met GymWijzer! en VolgWijzer! 2.0. Rémon: "Een van de mooiste aspecten van GymWijzer! vind ik de differentiatie. Je kunt heel snel en gemakkelijk een activiteit op verschillende niveaus aanbieden aan de kinderen". Stefan is te spreken over de gebruiksvriendelijkheid. Volgens hem draagt het bij aan het eigenaarschap en de succesbeleving van de leerlingen. Rémon geeft ook aan: "Ik ben ervan overtuigd dat ik veel minder tijd kwijt ben aan administratie". Het eigenaarschap dat centraal staat in het volgstelsysteem wordt door beide heren herkend. Stefan illustreert: "De leerlingen kunnen na een korte beeldinstructie zelfstandig de oefeningen op hun eigen bewegingsniveau uitvoeren. Bijkomend effect is dat er meer beweegtijd en plezier tijdens de gymles ontstaat."

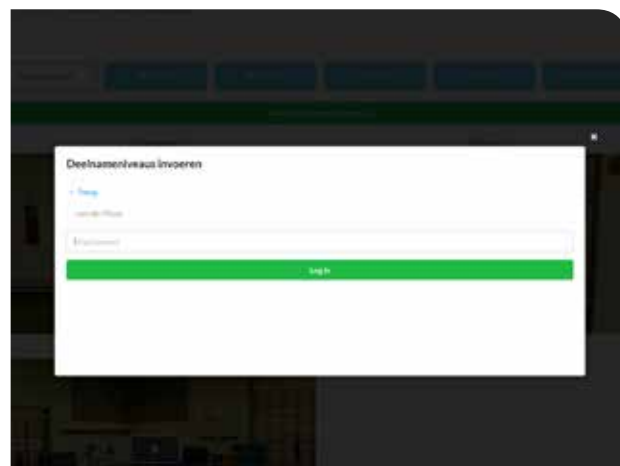
▲ *Overzicht van een deel van de resultaten die Jasmijn uit groep 8 ingevuld heeft*

▲ **VolgWijzer! 2.0 is AVG-proof**

VolgWijzer! 2.0 voldoet aan alle AVG-normen. Iedere leerling heeft een eigen inlogcode voor zijn of haar persoonlijke (s)portfolio. Daarnaast bepaalt de schoolleiding of administratie van de school welke leerkrachten toegang krijgen tot de data van VolgWijzer! 2.0. De data worden versleuteld en veilig opgeslagen. Twee jaar na het beëindigen van een abonnement worden de data verwijderd. Ook de website zelf is uitgebreid op veiligheid getoetst.

De initiatiefnemer

Harry van der Meer heeft al 44 jaar ervaring in het bewegingsonderwijs. Hij ontwikkelde samen met studenten De Lesbrieven voor groep

▲ *Een leerling vult een persoonlijk wachtwoord in om het deelnameniveau in te voeren*

3 t/m 8, gevolgd door Gymmen in de grote gymzaal voor groep 1 en 2 waarmee lessen kunnen worden voorbereid door de leerkracht. Vervolgens ontwikkelde hij het digitale leer-middel GymWijzer!, een middel voor leerlingen in de les zelf. En nu dus het leerlingvolgsysteem VolgWijzer! 2.0 als vervolg op VolgWijzer! 1.0. Van der Meer gaat binnenkort met pensioen, maar is niet van plan stil te gaan zitten: *“Het is een geweldig idee dat na 1 augustus 2021 heel veel leerlingen plezier beleven aan deze producten. Het plan is om GymWijzer! en VolgWijzer! verder te ontwikkelen. Daar zoek ik nog een opvolger voor. Ben je nieuwsgierig of heb je interesse, stuur dan een e-mail naar info@gymwijzer.nl.”*

Kernwoorden

leerlingvolgsysteem, digitaliseren

Foto's

Harry van der Meer

Contact

meerharryvander@gmail.com